

NR 13/2017 ISSN 2084-0152 SZIF

Studia Zarządzania i Finansów

Perspektywy rozwoju
organizacji
w świetle paradygmatów
zarządzania i finansów

WYDAWNICTWO
WYŻSZEJ SZKOŁY
BANKOWEJ

The WSB University in Poznan
Studies in Management and Finance
No. 13/2017

**Development Perspectives
of Organisations
in the Light of Management
and Financial Paradigms**

edited by
Andrzej Kokieli

The WSB University in Poznan Press
Poznan 2017

Komitet wydawniczy / Editorial Board

Przewodniczący / Chair: *prof. zw. dr hab. Józef Orczyk*

Członkowie / Members: *dr hab. Władysław Balicki, prof. WSB w Poznaniu, dr hab. Arnold Bernaciak, dr Piotr Dawidziak, dr hab. Marek Dylewski, prof. WSB w Poznaniu, dr hab. Sławomir Jankiewicz, prof. WSB w Poznaniu, Grażyna Krasowska-Walczak (dyrektor Wydawnictwa WSB w Poznaniu / Director of the WSB University in Poznan Press), dr Alicja Kaiser, dr hab. inż. Tadeusz Leczykiewicz, prof. WSB w Poznaniu, dr hab. Magdalena Majchrzak, prof. WSB w Poznaniu, Andrzej Malecki (sekretarz / Secretary), dr hab. Ilona Romiszewska, prof. WSB w Poznaniu, dr Łukasz Wawrowski, prof. zw. dr hab. Stanisław Wykrętowicz, dr Maria Zamelska*

Rada naukowa / Scientific Advisory Board

prof. zw. dr hab. Teresa Famulska (Polska), dr Donald Finlay (Wielka Brytania), dr Klaus Haberich (USA), prof. zw. dr hab. Bogdan Nogalski (Polska), dr Christopher Washington (USA), prof. zw. dr hab. Eugeniusz Wojciechowski (Polska), prof. zw. dr hab. Jerzy Węclawski (Polska), prof. nadzw. dr hab. Krzysztof Surówka (Polska)

Czasopismo umieszczone na liście „B” MNSW, w bazach: Index Copernicus, BazEkon, PBN i POL-Index. Czasopismo recenzowane według standardów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyzszego. Lista recenzentów na stronie www.wydawnictwo.wsb.poznan.pl oraz w ostatnim numerze czasopisma z danego roku.

Journal included in List B of the Ministry of Science and Higher Education as well as in Index Copernicus, BazEkon, PBN and POL-Index databases. Journal reviewed in compliance with the standards set forth by the Ministry of Science and Higher Education. A list of referees is available at www.wydawnictwo.wsb.poznan.pl and published in the last issue of the Journal each year.

Procedura recenzowania / Review procedure
www.wydawnictwo.wsb.pl/informacje-dla-recenzentow

Redaktor naczelny czasopisma / Editor-in-chief
dr hab. Magdalena Majchrzak, prof. WSB w Poznaniu

Redaktor naukowy (tematyczny) / Scientific (Theme) editor
dr Andrzej Kokieli

Redaktor statystyczny / Statistical editor
dr Rafał Czyżycki

Weryfikacja abstraktów angielskich / English abstracts revised by
Grzegorz Grygiel

Redaktor prowadzący / Text editor
Elżbieta Turzyńska

Redakcja, skład i łamanie / Copyedited and typeset by
Adriana Staniszevska

Projekt okładki / Cover design by
Jan Ślusarski

Publikacja finansowana przez Wyższą Szkołę Bankową w Poznaniu.
Publication financed by the WSB University in Poznan.

Wersja pierwotna – publikacja drukowana / Source version – print publication
Nakład: 150 egz. / Circulation: 150 copies
© Copyright by Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, 2017

ISSN 2084-0152

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu
ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 61-895 Poznań, tel. 61 655 33 99, 61 655 32 48
e-mail: wydawnictwo@wsb.poznan.pl, dzialhandlowy@wsb.poznan.pl, www.wydawnictwo.wsb.poznan.pl
Druk i oprawa / Printed and bound by Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak, Poznań

Wstęp (Andrzej Ka)

Mirosław Szcześni

Wiedza a kapitał lu

Mirosław Lewand

Possibilities of Gain

Monika Pradziado

Lean Management -

Beata Milewska

Jakość jako determi

branży odzieżowej -

Сергій Циц

Децентралізація в

на території Украї

Inna Shorobura, C

Development of To

Марія Бойко

Моніторинг в сист

в педагогічному у

Spis treści

Wstęp (Andrzej Kokieli)	13
--------------------------------------	----

Spoleczeństwo wiedzy na drodze postępu i rozwoju organizacji

Mirosław Szcześniak Wiedza a kapitał ludzki w nowoczesnej organizacji – podstawy teoretyczne	17
Mirosław Lewandowski, Magdalena Majchrzak Possibilities of Gaining Competitive Advantage by IT Companies in 21 st Century ...	35
Monika Pradziadowicz, Aneta Zaremba Lean Management – współczesna metoda systemu produkcji.....	51
Beata Milewska Jakość jako determinanta rozwoju organizacji na przykładzie wybranych firm branży odzieżowej	61
Сергій Циц Децентралізація влади – складова управлінської діяльності на території України: регіональний аспект	73
Inna Shorobura, Olesya Dolynska Development of Tourism in Khmelnytsky Region	81

Spoleczeństwo wiedzy na drodze postępu i rozwoju systemu edukacji

Марія Бойко Моніторинг в системі управління якістю освіти в педагогічному університеті	91
---	----

Bernaciak,
Kiewicz,
miu /
zykiewicz,
'ecki
owski,

haberich (USA),

ika),

N i POL-Index.

ex Copernicus,

Higher Education.

Inna Shorobura	
Innovation Management in Higher Educational Institutions.....	101
Marek Piechowiak, Magdalena Majchrzak	
Using the Results of Internal Evaluation to Modify the Concept of School Organisation and to Plan its Further Development	111
Ірина Дарманська	
Стандартизація формування управлінської компетентності майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів і державних службовців сфери освіти	125
Катерина Біницька	
Концептуальні підходи до моделей професійної підготовки вчителя початкової освіти у країнах Європейського Союзу.....	133
Тетяна Кочубей	
Соціально-педагогічні засади управління освітньою діяльністю в загальноосвітній школі: історичний аспект	141
Olena Binytska, Andrzej Kokieli	
Student Self-Government in the System of School Management in the Context of Humanistic Values of Modern Education	149
Наталія Гончар	
Інноваційні технології в управлінській діяльності керівника дошкільного навчального закладу	157
Наталія Цимбал	
Культура мовлення у системі професійної підготовки фахівців управлінської та фінансової сфер	165
Наталія П'ясецька	
Формування валеологічної культури педагога	175
Znaczenie aspektów socjalizacyjno-wychowawczych w kształtowaniu przyszłych kadr organizacji	
Ольга Рябошапка	
Психолого-педагогічні передумови морального виховання старших дошкільників	185
Неля Скрипник	
Психологические предпосылки развития доброжелательных отношений среди детей дошкольного возраста	191

.....	101
.....	111
бутніх керівників сфери освіти	125
.....	133
.....	141
.....	149
.....	157
.....	165
.....	175
всех acji	185
гношений	191

Людмила Іщенко

Організація освітнього процесу з формування творчої індивідуальності дітей дошкільного віку в дитячих дошкільних установах	199
---	-----

Валентина Кушнір

Психолого-педагогічні аспекти управління якістю взаємодії з батьками в умовах дошкільного навчального закладу	209
--	-----

Ольга Бутенко

Психолого-педагогічний супровід процесу соціалізації вихованців інтернатних закладів	217
---	-----

Recenzenci „Studiów Zarządzania i Finansów Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu” nr: 10/2016, 11/2016, 12/2017, 13/2017	225
--	-----

Wymogi edytorskie Wydawnictwa WSB w Poznaniu	227
--	-----

Наталія П'ясецька

Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини
Кафедра спеціальної освіти
e-mail: n.pyasecka@gmail.com
tel. +380 967 017 666

Формування валеологічної культури педагога

Анотація. В статті розглядаються питання формування валеологічної культури педагога, валеологічні засоби, що забезпечують формування здорового способу життя і впливають на здоров'я людини. До них відносять: природні сили; гігієнічні засоби валеологічну культуру; фізичні вправи.

Ключові слова: валеологічна культура, валеологічні засоби, природні сили, гігієнічні засоби

1. Постановка проблеми

Людство, кожен індивід зокрема, прагне не тільки до якомога більшої тривалості життя, але й до більш багатого, більш якісного змісту. Здоров'я людини визначається взаємодією біологічних і соціальних факторів. Таким чином, на кожному проміжку часу рівень здоров'я індивіда залежить від генетичного «фонду», стадій життєвого циклу, адаптивної здатності організму і ступеня його активності, а також кумулятивного впливу факторів зовнішнього середовища. Звідси виникає необхідність розгляду валеологічних засобів, що забезпечують формування здорового способу життя на здоров'я людини. До них відносять: природні сили; гігієнічні засоби валеологічну культуру; фізичні вправи.

2. Мета дослідження

Розкрити валеологічні засоби формування здорового способу життя та валеологічної культури педагога.

3. Основний матеріал дослідження

Людина знаходиться в постійній взаємодії з навколишнім середовищем. У цьому проявляється закономірність єдності організму і середовища. Світло, випромінювання, температура повітря і води, опади, рух та іонізація повітря, атмосферний тиск можуть викликати суттєві біохімічні зміни в організмі, що призводять до певних фізіологічних і психічних реакцій. Отже, необхідно враховувати вплив природних сил як засобу, спрямованого на спосіб життя і здоров'я дітей.

Таблиця 1. Групи факторів ризику для здоров'я людини

Сфери	Значення для здоров'я Примірна питома вага (у %)	Групи факторів ризику
Спосіб життя	49-53	Шкідливі умови праці, погані матеріально-побутові умови, стресові ситуації, гіподинамія, неміцна сім'я, самотність, низький освітній і культурний рівень, надмірно високий рівень урбанізації, незбалансованість, нерегулярне харчування, паління, зловживання алкоголем і ліками та ін.
Генетика, біологія людини	18-22	Схильність до спадкових хвороб
Зовнішнє середовище, природно-кліматичні умови	17-20	Забруднення повітря і води канцерогенами, інші забруднення повітря і води, ґрунту, зміна атмосферних явищ, підвищені геліокозмічні, магнітні та інші випромінювання
Охорона здоров'я, медична активність	8-10	Неефективність особистих гігієнічних і суспільно – профілактичних заходів, низька якість медичної допомоги, несвоєчасне її надання

Джерело: розроблено автора.

Використання природних сил у процесі валеологічного виховання відбувається у двох напрямках:

Природні сили при правильному їх використанні доповнюють і підсилюють ефективність оздоровчих впливів на організм людини, створюють

сприятливі умови для збалансованої психофізіологічної регуляції.

Природні сили викликають процес регулювання і загартування організму сонячних, повітряних, водних, теплової і навчальної діяльністю, що є основою активного відпочинку та отримання позитивних емоцій.

Використання природних сил дає ефект загартування та адаптації організму, що є основою для використання природних сил в освіті та отже, підвищення працездатності.

Реалізація принципів валеологічного виховання можлива лише за умов органічної частини організму. Валеологічний ефект можливий тільки за умов валеологічного засобу, що є основою для досягнення бажаного результату та адаптації організму до сну, організації праці та валеологічної культури школи. До першої підгрупи належать діти, позбавлені навчальної діяльності, самопідготовки, побутових умов, способу життя і звичок, що включені до освітнього процесу, та жень і відпочинку, недостатність освітлення та недостатність симальний оздоровчий ефект використання цих засобів.

Одним із засобів валеологічного виховання є фізичні вправи, що відіграють важливу роль у виконанні в повсякденній діяльності фізичними вправами, який позначає активне використання фізичної культури. Ця діяльність є основою для формування фізичних вправ та функцій організму, що виражаються у саморегуляції та адаптації.

Одним із основних принципів валеологічного виховання є зниження

сприятливі умови для зняття нервово-емоційного напруження, забезпечують психофізіологічну регуляцію організму.

Природні сили використовуються як відносно самостійні засоби оздоровлення і загартування організму у вигляді спеціальних водних процедур, сонячних, повітряних ванн. Ці процедури, що включаються до режиму трудової і навчальної діяльності, при оптимальному використанні стають формою активного відпочинку, підвищують відновлюючий ефект, спричиняють позитивні емоції.

Використання природних сил дозволяє реалізувати механізм переносу ефекту загартування в трудовій, навчальній і побутовій діяльності, створює можливості для використання більш високих адаптаційних навантажень, а отже, підвищення працездатності людини.

Реалізація принципу оздоровчої спрямованості системи валеологічного виховання можлива за умови, що знання валеологічної культури стануть органічною частиною життєдіяльності людини. З другого боку, очікуваний ефект можливий тільки при дотриманні необхідних гігієнічних норм як валеологічного засобу, що забезпечує формування здорового способу життя. Як би добре не був організований педагогічний процес, він ніколи не дасть бажаного результату при порушенні, наприклад, організації харчування і сну, організації праці і відпочинку. Гігієнічна спрямованість засобів валеологічної культури складає широку групу, умовно поділену на дві підгрупи. До першої підгрупи входять засоби, які забезпечують життєдіяльність дитини поза навчально-виховним процесом: норми особистої гігієни, праці, самопідготовки, побуту, відпочинку, харчування, тобто умови для повноцінного способу життя і здоров'я людини. Другу підгрупу утворюють засоби, що включені до освітньо-виховного процесу, оптимізація навчальних навантажень і відпочинку, створення зовнішніх умов для занять (чисте повітря, достатність освітлення, справність інвентар'я, зручність одягу і т.д.). Максимальний оздоровчий ефект можна отримати тільки при комплексному використанні цих засобів.

Одним із засобів здорового способу життя дитини є систематизація фізичних вправ, що відповідають статі, віку і стану здоров'я. Різні рухові дії, що виконуються в повсякденному житті, в організованих і самостійних заняттях фізичними вправами, об'єднуються терміном «рухова активність», який позначає активне ставлення, розуміння й участь особистості в системі фізичної культури. Ця активна, систематична діяльність індивіда з використання фізичних вправ є частиною здорового дозвілля, розширенням власного рухового і функціонального потенціалу, адаптивних можливостей, самовираження і самореалізацією в руховій активності (змагання та ін.).

Одним із основних джерел захворювань серцево-судинної системи є гіпокінезія – зниження рухової активності людини. Зрозуміло, що руховий

Література

- Билич Г.Л., Назарова Л.В., 2000, *Основи валеології*, СПб: Водолей.
- Валеологія – наука про здоровий спосіб життя: Інформаційно-методичний збірник товариства «Знання» України*, 1996, Київ: Міністерство Освіти і Науки України, Національний Педагогічний Університет ім. М.П. Драгоманова.
- Грибан В.Г., 2005, *Валеологія: Навчальний посібник*, Київ: ЦУЛ.
- Мурза В.Л., 1991, *Фізичні вправи і здоров'я*, Київ: Здоров'я.
- Романовська Д.Д., Собкова С.І., 2003, *Основи психосексуальної культури: Навчально-методичний посібник*, Чернівці: Золоті литаври.
- Семенова Н.А., 2006, *Кухня раздельного питания*, СПб: Диля Паблшинг.

Formation of the Teacher's Health-Oriented Culture

Abstract. The article deals with issues related to the formation of the teacher's health-oriented (valeological) culture which focuses on the principles of a healthy lifestyle and factors that affect human health, such as natural forces, personal hygiene, exercise.

Keywords: valeological culture, valeological means, natural forces, hygienic means

aspektó
w kształt